№ 20 ՈՒՐԲԱԹ ՓԵՏՐՎԱՐԻ 6

1904

ՈՒՐԲԱԹ ՓԵՏՐՎԱՐԻ 6 № 20

ԵՐԵՍՈՒՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 րուբլի, կէս տարվանը 6 րուբ. Առանձին համարները 5 կոպէկ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատան մէջ.
Մեր հասցէն. Тифлисъ, Редакція „Мшакъ".
Կամ Tiflis, Rédaction „Mschak".
Տելեֆոն № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (բացի կիրակի և տօն օրերից).
Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով.
Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպէկ.
Տելեֆոն № 253.

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Եկատերինա Յովսէփեան, Գրիգոր, Տիգրան, Բագրատ Յարութիւնեան Մանուկեանցները և Սօֆիա Յարութիւնեան Ղազարեանցը յայտնում են առաջինը իր թանգագին որդի, երկրորդներն իրանց սիրելի եղբայր՝

ԼԵՒՈՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆՑԻ

անժամանակ մահը և խնդրում են ազգականներին, բարեկամներին և ծանօթներին շնորհ բերել թաղման հանդիսին, որ լինելու է փետրվարի 7-ին, առաւօտեան 10 ժամին: Յուղարկաւորութիւնը կը սկսվի սեփական տնից, որ գտնվում է Հավլաբարում, Բօզօվյեա հրապարակ, Լուարսաբօվսկի փողոց, տուն № 2, դէպի Էջմիածնեցոց ս. Գէորգ եկեղեցին և այնտեղից դէպի Խօջիվանքի գերեզմանատուն: Ամբիծը լինելու է ուրբաթ, երեկոյեան 5[1]/2-ին:

Վշտահար Նինա Բողդանեան եւ Գէորգ Միխայելեան Դօլուխանեանները յայտնում են ազգականներին, ընկերներին և ծանօթներին իրանց անմոռանալի և ջերմ սիրուած որդու, Թիֆլիսի III-դ արական կլասիքական գիմնազիօնի VI-դ դասարանի աշակերտ՝

ՍԱՇԱ ՄԵԼԻՔ-ՓԱՐՍԱԴԱՆԵԱՆԻ

յանկարծահաս մահվան մասին, որ տեղի ունեցաւ երեքշաբթի, փետրվարի 3-ին, երեկոյեան 7[1]/4 ժամին: Յուղարկաւորութիւնը դէպի Մուղնու ս. Գէորգ եկեղեցին և այնտեղից դէպի Խօջիվանքի գերեզմանատունը կը կատարվի շաբաթ օրը, փետրվարի 7-ին, առաւօտեան 10 ժամին: Հոգեհանգիստ կատարվում է ամեն օր, երեկոյեան 7 ժամին, սեփական տանը, Լերմօնտօվսկայեա փողոց № 8: 2—3

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ.—Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Պատերազմի շուրջը.—ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նախորդ տարիներում մենք այս օրը լրագիր չէինք հրատարակում տօնի պատճառով: Աչքի առաջ ունենալով ընթերցողների մեծ հետաքրքրութիւնը դէպի պատերազմական բեմին վերաբերեալ լուրերը, լոյս ենք ընծայում ներկայ համարը կէս թերթի մեծութեամբ:

—

Էջմիածնից, ստոյգ աղբիւրից, հաղորդում են մեզ, որ երբ Էջմիածնում ստացվեց Բարձրագոյն Մանիֆէստը պատերազմի յայտարարութեան մասին, Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսի հրամանով, Մայր Տաճարում, փետրվարի 3-ին ամբողջ միաբանութեան ներկայութեամբ պատարագ և մաղթանք կատարվեց. պատարագիչն էր տեղապահ և Սինօդի նախանդամ Արիստակէս արքեպիսկոպոս Դաւթեան: Մաղթանքից յետոյ Վեհափառ Կաթողիկոսը ուղղեց մի հեռագիր Պետերբուրգ, Նորին Կայսերական Մեծութեան, որով ամենահպատակօրէն յայտնեց իր և իր հօտի ամենահպատակօրէն անկեղծ զգացումները, զեկուցանելով մի և նոյն ժամանակ, որ Էջմիածնի ամբողջ միաբանութիւնը հանդիսաւոր մաղթանք կատարեց Նորին Կայսերական Մեծութեան երկարակեցութեան և ռուսաց փառաւոր զօրքին յաղթութիւն ուղարկելու համար:

—

Երէկ, փետրվարի 5-ին, Թիֆլիսի Վանքի մայր եկեղեցում Վարդանանց յիշատակի օրը կատարվեց հանդիսաւոր պատարագ: Ժամերգութեան ներկայ էին Ներսիսեան դպրոցի ուսուցչական խումբը և աշակերտները, երկուսեռի բազմութիւն և Թիֆլիսի միջնակարգ դպրոցների հայ աշակերտները և աշակերտուհիները:

—

Երէկ, փետրվարի 5-ին, Թիֆլիսի Քաշվէթի եկեղեցում կատարվեց ռուս հրապարակախօս Նիկօլայ Միխայլօվսկու համար հոգեհանգիստ, որին ներկայ էին Թիֆլիսի ռուսերէն և տեղական լեզուներով հրատարակվող թերթերի ներկայացուցիչները, Թիֆլիսի քաղաքային վարչութեան, վարժուհիների ընկերութեան և ուրիշ հիմնարկութիւնների ներկայացուցիչներ: Հոգեհանգիստը նշանակված էր «Новое Обозрѣніе» խմբագրութեան նախաձեռնութեամբ:

—

«Кавказъ»-ը հաղորդում է, որ ամսիս 3-ին Բաքւում նետված ռումբից վիրաւորների ընդհանուր թիւը եղել է 19 հոգի, որոնցից 2-ը մեռել են արդէն, երկուսը ծանր, իսկ մնացածները թեթև վիրաւորված են: Ձերբակալված են երկու հոգի:

—

Փետրվարի 3-ին Բաքւի հայոց մայր եկեղեցում տեղի ունեցած մաղթանքի մասին «Бакинскія Извѣстія» լրագրից քաղում ենք հետևեալը: «Երէկ Պարապետի վրա, հայոց մայր եկեղեցու առաջ հայ հոգևորականութիւնը, Շամախու թեմակալ առաջնորդի և երկու վարդապետների ներկայութեամբ, մաղթանք կատարեց ռուսական զէնքին աջողութիւն շնորհելու համար: Ներկայ էր ահագին բազմութիւն հայ ժողովրդի: Մաղթանքի ժամանակ բոլոր հայերի խանութները փակված էին: Մաղթանքից և Սիմէօն կաթողիկոսի աղօթքի ծնկաչոք ընթերցումից յետոյ Եղիշէ վարդապետ Մուրադեանը խօսեց մի երկար քարոզ, որով ցոյց տուեց, որ սկսած 17-դ դարից հայերը մեծ ու ամենահպատակ ծառայութիւններ են արել ռուսական գահին. նրանք տուել են բազմաթիւ հերոսներ ռուսական պատերազմի ասպարէզում... Ինչով բացատրել այն, որ մի երկրագործ ու խաղաղ ժողովուրդ տուել է այդպիսի հզօր արծիւներ արեան դաշտի համար:—Նրանով, որ այն զգացմունքները, որ տածել է և դեռ տածում է հայ ժողովուրդը քրիստոնեայ Ռուսաստանին՝ բղխել են և բղխում են նրա սրտի խորքերից: Մաղթանքից յետոյ ամբողջ հոգևորականութիւնը և ժողովուրդը թափօրով դիմեցին դէպի նահանգապետի բնակարանը և խնդրեցին պ. նահանգապետից արկանել առ ոտս Թագաւոր Կայսրի իրանց ամենահպատակ և անխախտօրէն հաւատարիմ զգացմունքները:

—

Բաքւի Հայոց Մարդասիրական Ընկերութիւնը 1000 րուբլի է նուիրել ռուս-ճապօնական պատերազմի վիրաւորների օգտին:

—

Որոշված է Բաքւի և Թեմիր-Խան-Շուրայի մէջ բանալ ժամանակաւոր զինուորական դատարաններ, գեներալ-մայոր Վօեվօդսկու նախագահութեամբ:

—

Հեռաւոր Արևելքի համար այլ ևս մասնաւոր հեռագիրներ չեն ընդունվում. այդ արդէն հաղորդել էինք: Բայց ցանկացողները կարող են Չինաստան և Ճապօնիա հեռագրել Կովկասի վրայով—Ջուլֆա-Պարսից ծոց (Բուշիր) միջազգային հեռագրաթելով, այնտեղից էլ ծովային հեռագրով կամ «քաբլով» յիշված երկրները: Սիբիրի վրայով ամեն մի բառն արժէր՝ Չինաստան—1 ր. 13 կ., Ճապօնիա—1 ր. 95 կոպ., իսկ այդ երկրորդ գծով իւրաքանչիւր բառն արժէ՝ Չինաստան—2 ր. 38 կ., իսկ Ճապօնիա—3 ր. 38 կ.:

—

Մեզ հաղորդում են, որ համաձայն Երևանի Սարդարեան այգու կառավարչի խնդիրքի՝ կովկասեան ֆելօկսերային կօմիտէտը որոշել է իր անցեալ 1903 տարվայ մնացորդ կրեդիտից տալ 700 ր. Սարդարեան այգում խաղողի տեղական տեսակների և պտղատու ծառերի ազաբակները ընդարձակելու համար: Բացի դրանից երկրագործութեան և պետական կալուածների մինիստրութիւնը որոշել է տալ այս տարի 500 ր. Երևանեան Սարդարեան այգու տնտեսական կարիքների համար:

—

Մեզ հաղորդում են, որ Թիֆլիսի քաղաքային վարչութիւնը կարգադրել է, որ յարմարութիւն տալու նպատակով այսուհետև շների վրա դրված տուրքը ընդունվի ոչ միայն քաղաքային բուդկաներում, այլ և քաղաքային վարչութեան շէնքի մէջ:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՇՈՒՐՋԸ

—

Կօրէայի Սէուլ մայրաքաղաքը գրաւված է ճապօնացիներից: Կայսրը, որ առաջ ապաստանել էր ֆրանսիական դեսպանատանը, անցաւ յետոյ ճապօնացիների կողմը: Պէկինում ճապօնացիները ձրիաբար բաժանում են լուրեր իրանց աջողութիւնների մասին: Չինական կայսրուհու սիրելին, ռուսական կուսակցութեան պարագլուխը, գլխատվել է ռուսատեացներից: Գերմանական գեներալները մեծ նշանակութիւն են տալիս ռուսաց նաւատորմին, որ դուրս է եկել Վլադիվօստօկից՝ միանալու համար Պօրտ-Արտուրի էսկադրայի հետ: Հաստատապէս յայտնի է, որ ճապօնական ծովային կորուստներն ևս մեծ են: Հաղորդում են, որ ճապօնացիները ցամաքի վրա ընդհարվեցին ռուսների հետ: Ճապօնական երեք զօրագնդեր ոչնչացել են:

—«Daily News» լրագրին հեռագրում են Պէկինից, որ երբ Իւանշիկայ փոխ-արքան հրամայել է բռնել և սպանել Լի Ներքինուն, որ կայսրուհու ազդեցիկ խորհրդականն է: Լին յայտնի էր իբրև Լի-Խուն-Ջանգի կուսակից և Իւանշիկայի ու Ճապօնիայի թշնամի:

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ՌՈՒՍԱՑ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՑ

4 փետրվարի

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Գեներալ-մայոր Սմիրնովին տրվում է գեներալ-լէյտենանտի աստիճան՝ նշանակելով նրան Պօրտ-Արտուր բերդի կօմենդանտ:—Նշանակված են՝ գեներալ-մայոր Ռազնատօվսկիյ—3-դ սիբիրեան զօրաբաժնի շտաբի հրամանատար և գեներալ-մայոր ֆօն-Ռէննէնկամպֆ—զաբայկալեան 6-դ կազակների դիվիզիայի հրամանատար:—Սամարայից, Գօրիգօրօկից, Օրէնբուրգից, Սարատօվից, Մօրշանսկից, Մօգիլէվից, Նիժնից, Վիլնայից, Սուվալօկից, Ակկէրմանից, Ալէքսանդրօվից, Վլադիմիրսկից և Մօզիրից հաղորդում են հայրենասիրական ցոյցերի մասին:—Հաղորդում են հայրենասիրական նուիրատուութիւնների մասին—Նիժնէտագիլեան Զավօդից, ծառայողները 2% իրանց ամսական ռոճկից, Վիտէբսկից—Վիտէբսկի բարեգործական ընկերութիւնը ստորագրութեամբ 500 ր., Պլօցկից — կառավարչական հիմնարկութիւնների պաշտօնեաները մի տոկոս իրանց ռոճկի պատերազմի ընթացքում, Թիֆլիսից—2-դ իգական գիմնազիայի 8-դ և 9-դ դասարանների աշակերտուհիների պարահանդէսում հաւաքած փողը, Եյսկից—դուման 500 ր., Կուրսկից ստորագրութեամբ 10,000 ր., Շչիգրայից—զէմստվօում ծառայողները 2% իրանց ռոճկի, Վլադիմիրից—արական գիմնազիայի աշակերտները 500 ր., Ցարիցինից—դուման 25,000 ր. և Կարգօպօլից ստորագրութեամբ 500 րուբլի:

ԲԵՐԼԻՆ: Երէկվան պալատական պարահանդէսում գերմանական կայսրը երկարատև և տաք խօսակցութիւն ունէր ռուսաց դեսպանի հետ:

ՌՕՍՏՕՎ ԴՕՆԻ ՎՐԱ: Վլադիկավկազեան երկաթուղու արհեստաւորները և բանւորները իրանց ամբողջ կազմով և ընտանիքներով, մօտ 3000 մարդ, գնացին տաճարը մաղթանքի և ապա վերադարձան հիմն երգելով:

ԻՐԿՈՒՏՍԿ: Փետրվարի 3-ին հաղորդակցութեան ճանապարհների մինիստրը ժամանեց Իրկուտսկ կայարանը և դիմաւորվեց նահանգապետի և երկաթուղիների վարչութեան գլխաւորների ու պաշտօնեաների կողմից: Տեսնելով վարչութիւնը, մինիստրը 5 ժամին ուղևորվեց Լիստվէնիչնօէ:—Մօբիլիզացիայի առաջին օրը անցաւ մեծ ոգևորութեամբ, կատարեալ հանգստութեամբ և կարգով:—Փետրվարի 3-ին երեկոյեան ուղարկվեց զօրքերի առաջին էշէլօնը Պօրտ-Արտուր:

ՎԻԵՆՆԱ: Հրատարակված է յայտարարութիւն Աւստրո-Ունգարիայի չէզոքութեան մասին ռուս-ճապօնական ընդհարման մէջ:

ՊՕՐՏ-ԱՐՏՈՒՐ: Պօրտ-Արտուրում հանգստութիւն է: Զօրքերը կանգնած են դիրքերի վրա:—Հաղորդում են, որ Իւանշիկայ յայտարարեց իր զօրքերին Չինաստանի չէզոքութեան մասին և մի փոքր զօրաբաժին ուղարկեց Չինաստանի սահմանը Մանջուրիայի կողմից պաշտպանելու համար: Ճապօնացիները, լուրերի համեմատ, վարձում են խունխուզներին երկաթուղու դէմ գործողութիւնների համար Մանջուրիայում:—Մօբիլիզացիան շատ գեղեցիկ է ընթանում: Փոխարքան Ռուսաստանի բոլոր ծայրերից համակրական հեռագիրներ է ստանում զօրքերից և ազգաբնակութիւնից, նոյնպէս և հիմնարկութիւններից:—Ճալուի ափերում հանգստութիւն է տիրում:

ՏՕՄՍԿ: Դադարեցրված է մասնաւոր բեռների փոխադրութեան ընդունելութիւնը սիբիրեան երկաթուղու վրա:

ՎԻԵՆՆԱ: Ունգարական պատգամաւորութիւնը ընդունեց արտաքին գործերի մինիստրութեան բիւդժէտը և վստահութիւն քուէարկեց Գօլուխօվսկուն: Մինիստր-նախագահ Տիսսա յայտնեց, որ Ռուսաստանը և Աւստրո-Ունգարիան միանման նպատակին են դիմում Բալկանեան թերակղզու վրա, որը արդարացնում է այն յոյսը, որ ռուս-աւստրիական համաձայնութիւնը կը պահպանէ իր ոյժը և այն դէպքում, եթէ status quo-ի պահպանութիւնը Բալկանների վրա անհնարին դառնայ, և երկու կառավարութիւնները ստիպված լինեն իրանցից անկախ պատճառներով նոր որոշումներ կայացնել:

ՏԵԱՆՑՁԻՆ: «Բէյտ. գործ.»: Իւանշիկայ այստեղի ֆրանսիական գեներալին, որպէս օտարահպատակ աւագ զօրապետին, պաշտօնապէս հաղորդագրեց կայսերական չինական զօրքերի Բաօտինֆուից երեք օրից յետոյ ուղարկելու մտադրութեան և նպատակի մասին: Նա յայտնեց, որ զօրքերը ոչ թէ Շանխայգուանի համար են, այլ Ցզին-Չժօու շրջանի և Գօւբանցի համար Լեանխէի վրա: Չինաստանի բուն հողի վրա ընդհարումներ չեն թոյլատրվի: Պատերազմող կողմերի առանձին անձեր և զօրաբաժիններ զինաթափ կանվեն:

ՏՕԿԻՕ: (Բէյտ. գործ.,): Ճապօնական փախստականները պատմում են, որ ռուսները տանում են իրանց զօրքերը՝ նրանց Ճալուից դէպի հիւսիս կենտրօնացնելու համար, որովհետև նրանք սպասում են, որ այնտեղ տեղի կունենայ գլխաւոր ընդհարումը ճապօնացիների հետ:

ՏՕԿԻՕ: «Վօլֆի գործ.»): Ճապօնական ականաւերը որոնում են ռուս-վլադիվօստօկեան էսկադրան:

ՇԱՆԳՀԱՅ: («Բէյտ. գործակալութիւնը»): Տօկիօյից հաղորդում են, որ, լուրերին նայե-

լով, «Բոգատիր», «Դրոմոբոյ», «Ռոսսիա» և «Ռիւրիկ» կռէյսէրները փոխադարձել են Վլադիվոստոկ։

ՏՕԿԻՕ։ [illegible] Երեք փոխադրող նաւեր [illegible] նաղասակից։

ՉԵՄՈՒԼՊՕ։ Ութը փոխադրող նաւեր զօրքերով և շատ ուրիշ նաւեր [illegible] գնացին դէպի Կորէայի արևելեան ափեր։ [illegible]

ՇԱՆԳՀԱՅ։ [illegible]

ՎԱՇԻՆԳՏՕՆ։ Պետական դեպարտամենտը կարծում է, [illegible]

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Հաղորդում են հայրենասիրական նուէրների մասին. [illegible]

ՀԵԼՍԻՆԳՖՕՐՍ։ [illegible]

ՄԵԼԵՆՆԻՐ։ Կարմիր խաչի տեղական կոմիտէտը [illegible] 100 մահճակալ Հեռաւոր Արևելք ուղարկելու համար։

ՊՈՐՏ-ԱՐՏՈՒՐ։ [illegible] կանգնած պահապանը։ Նաւապետը մնաց իր տեղում մինչև վերջին րոպէն և ջրի տակն իջաւ իր նաւի հետ միասին։ Նրա վերջին խօսքերն էին՝ «Ազատեցէք ձեզ, տղայք, և իմ մասին մի հոգաք»։ Ափից վերադարձած թեթևաշարժ մակոյկը փրկեց պահպանին, իսկ նաւապետը չը կար ջրի երեսին։ Այդպէս են մեռնում հերոսները, ճակատագրական պատահականութեան զոհերը, կատարելով իրանց պարտքը դէպի հայրենիքն ու Թագաւորը։

Պորտ Արտուրում փոփոխութիւններ չը կան։ Եապօնացիների Ցինվանդաօում երևալը վերջնականապէս հերքվում է։—Բերդի հրամանատարի պատուէրով Պորտ-Արտուրի բուլվարներում շաբաթը երկու անգամ մուզիկան կը նուագէ։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Գագրի գնաց Պրինց Ալեքսանդր Պետրովիչ Օլդենբուրգսկին։—Թագուհի Կայսրուհիներ Մարիա Ֆէօդորովնան և Ալեքսանդրա Ֆէօդորովնան բարձրաւորեցին իրանց այցելութեամբ Կարմիր Խաչի Եղիսաւետեան համայնքի գթութեան քոյրերին։

5 փետրվարի

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Փետրվարի 4-ին Նորին Մեծութիւնը Նորին Մեծութեան 1-ին արևելեան-սիբիրեան հրացանաձիգ գնդի երրորդ բատալիօնի զօրատես արեց։ Բատալիօնը եկաւ և կազմ ու պատրաստ և սիբիրական տեսակի փափախներով շարքով կանգնեց երեսը դէպի հաւպտվախտ Ձմերային պալատի բագում։ Բատալիօնի կանգնելու տեղը դուրս եկան պալատից Թագաւոր Կայսրը, Թագուհի-Կայսրուհիները, Մեծ Իշխան Թագաժառանգը և Օգնատափառ գլխաւոր հրամանատարը։ Մօտենալով բատալիօնի աջ թևին Թագաւոր Կայսրը ողջունեց նրանց։ Բատալիօնի առջևից անցնելով, Թագաւոր Կայսրը դիմեց բատալիօնին հետևեալ խօսքերով։ «Ես ուրախ եմ, եղբայրներ, որ ինձ աջողվեց տեսնել ձեզ պատերազմ ուղարկելուց առաջ և ողջերթ մաղթել ձեզ։ Ես հաւատացած եմ, որ դուք պատւով կը պահպանէք ձեր հին գնդերի պատերազմական համբաւը և ձեր կուրծքով կը պաշտպանէք հայրենիքը։ Յիշեցէք, որ ձեր թշնամին քաջ է, համարձակ է և խորամանկ։ Ի սրտէ ցանկանում եմ ձեզ բարեբախտութիւն, աջողութիւն և յաղթութիւն թշնամու վրա։ Ես կամենում եմ օրհնել ձեզ, եղբայրներ, և յանձնել ձեր ամբողջ Իմ փառաւոր առաջին արևելեան-սիբիրեան հրացանաձիգ գունդը սուրբ արժանապատիւ Սարովսկի Սերաֆիմ Հրաշագործի պատկերով։ Թող Նա աղօթարար լինի ձեզ համար և ձեզ ուղեկցէ։ Պարոններ օֆիցերներ, ի սրտէ շնորհակալութիւն եմ յայտնում ձեզ ձեր կամաւոր ցանկութեան համար։ Կրկին անգամ ամբողջ հոգուց շնորհակալութիւն եմ յայտնում ձեզ, եղբայրներ, և թող օրհնէ ձեզ Տէրը»։ Բատալիօնը անցաւ ցէրէմօնիալ քայլուածքով, արժանանալով Արքայական «спасибо»-ի, այնպէս որ վերջը գնում էր կատախումբը։ Թագաւորը կրկին անգամ դիմեց բատալիօնին և ասեց. «Մընաք բարով, եղբայրներ»։—«Правительственный Вѣстникъ»-ում տպված է. «Անցաւ մի շաբաթ, ինչպէս ամբողջ Ռուսաստանը, ամենախորին զայրոյթով լցված դէպի թշնամին, որը անսպասելի կերպով ընդհատեց շարունակվող բանակցութիւնները և անկինից հարուածելով կամենում էր էժան աջողութիւն ձեռք բերել իր վաղուց ցանկացած պատերազմի մէջ։ Ամբողջ ռուս հասարակութիւնը հասկանալի անհամբերութեամբ ցանկանում է շուտափոյթ հատուցում և տենդային զգացմունքով սպասում է տեղեկութիւններին Հեռաւոր Արևելքից։ Ռուս ժողովրդի միաբանութիւնը և կարողութիւնը հազիւ թէ թոյլ տան որ և է մէկին աշխարհիս երեսին կասկածելու այն բանում, որ Եապօնիան արժանի պատիժը կը ստանայ իր նենգութեան և խաղաղութեան խախտման համար, որի պահպանութիւնը բոլոր ազգերի համար մեր պաշտելի Միապետի միակ ցանկութիւնն էր։ Սակայն պատերազմի ամբողջ հանգամանքը ստիպում է մեզ համբերութեամբ սպասել տեղեկութիւններին մեր զէնքի աջողութիւնների մասին, որոնք կարող են երևան գալ ոչ վաղ, քան երբ ռուսական զօրքը կը սկսէ իր կռուական գործողութիւնները։ Ցարձակումն մեր հողի ամենահեռաւոր մասի վրա, որը հեռու է պետութեան կենտրօնից շատ հազարաւոր վերստերով և խաղաղութիւնը պահպանելու մեր կառավարութեան անկեղծ ցանկութիւնը, մի բան, որ անհնարին էր դարձնում առաջուց նախապատրաստվել պատերազմի համար, ստիպում է մեզ գործ դնել բաւական շատ ժամանակ նրա համար, որպէս զի սկսենք այնպիսի հարուածներ հասցնել Եապօնիային, որոնք համապատասխանէին Ռուսաստանի զօրութեանը և ռուսական թանգագին արեան ամենապակաս թափելու դէպքում արժանի հատուցում լինէին մի ազգի, որը յանդգնութեամբ կռւի կանչեց մեզ։ Թող ռուս հասարակութիւնը համբերութեամբ սպասէ գալոց անցքերին, կատարելապէս վստահ լինելով, որ մեր զօրքը կը ստիպէ հարիւրապատիկ վըճարել մեզ կռւի յայտարարելու համար։ Լուրջ գործողութիւններ ցամաքի վրա դեռ ևս շուտ չեն սկսվի, և մենք չը պէտք է և չենք կարող արագ տեղեկութիւններ սպասել մեր գործողութիւնների մասին պատերազմական բեմի վրա։ Մեր թշնամիներին արագ հատուցում տալու համար իզուր կերպով ռուս արիւն թափելը արժանի չէր լինի Ռուսաստանի մեծութեանը և զօրութեանը։ Մեր հայրենիքը այս օրերս ցոյց տուեց այնպիսի միահոգութիւն և այնպիսի ցանկութիւն իր բոլոր ունեցած չունեցածը զոհելու յօգուտ թանգագին հայրենիքի, որ անկասկած, իւրաքանչիւր ճշգրիտ տեղեկութիւն պատերազմական բեմից անյապաղ ամբողջ ռուս հասարակութեան սեփականութիւնը կը դառնայ։—Գեներալ մայոր Ֆլուգի հեռագիրը Պորտ-Արտուրից գլխաւոր շտաբին, փետրվարի 4-ից. «Իւանշիկայ յայտնեց իր զօրքերին Չինաստանի չէզոքութեան մասին։ Նա Ցինջօյու-Ֆու ուղարկեց 2500 մարդուց բաղկացած մի զօրաբաժին հանգստութիւնը պահպանելու համար քաղաքում։—Պորտ-Արտուրում փոփոխութիւններ չը կան։—Ինկօում հանգստութիւն է տիրում։—Հաստատվում է այն տեղեկութիւնը, որ եապօնացիները աւազակախմբեր են կազմում խունխուզներից երկաթուղու վրա միաժամանակ յարձակվելու նպատակով։—Շանհայից, որպէս լուր, հաղորդվում է, որ շուտով կը բացվի շոգենաւային հաղորդակցութիւն Շանհայ-Նագասակի հետ։—Արտաքին գործերի մինիստրութիւնից. «Ֆրանսիական «Պասկալ» կրէյսերի հրամանատարի հեռագրի համաձայն, ներկայ փետրվարի 3-ին այդ կրէյսերը դուրս եկաւ Չէմուլպօից՝ ափ իջեցնելու համար Շանհայում այդ նաւի վրա ընդունած Սէուլի ռուսաց դեսպան Պավլովին, 62 ռուսահպատակներին, ռուսական «Վարեագ» և «Կորէեց» պատերազմական նաւերի հրամանատարներին, 16 օֆիցերներին և 258 զինւորներին նոյն նաւերից։—Եւրոպայի զանազան տեղերից և մերձաւոր Արևելքից թէ հեռագրով և թէ պօստով ստացվում են խորին զայրոյթի արտայայտութիւններ, որ առաջ են բերել ազգաբնակութեան մէջ եապօնացիների յանկարծուստ սկսած պատերազմական գործողութիւնները, համակրութեան արտայայտութիւններ և յաղթութեան բարեմաղթութիւններ ռուսաց զօրքերին։ Այդպիսի արտայայտութիւններ ստացվել են՝ սերբիական սկուպշչինայից, Բէլգրադի ռուսական կլուբից, Վէյմարի ռուս կօլօնիայից, Պրագայի չեխական ընկերութիւններից մէկից, սերբիական հոգևորականութիւնից Կրալէվում, Բալչիկ քաղաքի բնակիչներից, սերբիական կամաւոր ընկերութիւնից Կրագուէվացում, Վիդդին քաղաքի հոգևորականութիւնից և ազգաբնակութիւնից, Շումլա, Ֆիլիպպօպօլ, Բրայլօվ, Բրատցիգով, Սլօվենցեվ քաղաքների բնակիչներից և Տրիէստ քաղաքից, նոյնպէս և տիեզերական և Անտիոքի պատրիարքներից։

Ամենահպատակ հեռագիր, որ ստացել է փետրվարի 4-ին Նորին Մեծութիւնը Հեռաւոր Արևելքի փոխարքայից։ «Ամենահպատակօրէն զեկուցանում եմ Ձերդ Մեծութեան կրէյսերների խմբի հրամանատար 1-ին կարգի կապիտան Րէյցէնշտէյնի հետևեալ հեռագիրը. «29-ին առաւօտեան ոչնչացրի «Նագուրի-Մարու» շոգենաւը, վերցնելով այնտեղից 41 մարդ։ Այդ ժամանակ մօտեցաւ ափնայածիկ փոքր շոգենաւ. սաստիկ քամու պատճառով մարդկանց հանել չը կարողացայ, և այդ պատճառով այդ շոգենաւը ջրասոյզ չարեցի։ Եղանակի հանգամանքները չէին թոյլ տալիս գնալ ափի երկարութեամբ, այդ պատճառով դիմեցի դէպի Շէստակով, որպէս զի դիմանամ փոթորկին և մօտենամ կորէական ափին։ Ծովի փոթորկալի դրութեան պատճառով, կարողացայ պահպանվել ալիքների դէմ հինգ հանգոյցներով, այնպէս որ սառնամանիքների 9 աստիճանի ժամանակ կրէյսէրները սառեցին, իսկ թնդանօթները սառոյցի շերտով ծածկվեցին։ Դիմացայ երկու խստագոյն ալեկոծման, որ շարունակվեց երեք օր ու գիշեր։»

—

Առևտրական հեռագրական գործակալութիւնից

4 փետրվարի

ԲԵՐԼԻՆ։ «Kölnische Zeitung» լրագիրը յայտնում է, որ մի քանի մարդիկ ձգտում են ներկայացնել Գերմանիայի չէզոքութիւնը կասկածելի դիրքի մէջ։ Կայսրութեան մեղադրելը երկդիմի քաղաքականութեան մէջ ոչ մի հիմք չունի. Գերմանիան մտադիր է պահպանել օրինաւոր չէզոքութիւն, մանաւանդ որ երկու պետութիւնների շահերը միմեանց չեն հակասում։—«Frankfurter Zeitung» լրագրին հեռագրում են Կ. Պոլսից. որ այն ունկընդրութիւնից յետոյ, որ ունեցաւ դեսպան Զինովիեվը սուլթանի մօտ, հրատարակված է իրադէ, որ արգելում է պետութեան մահմեդականներին հրապարակով հրճվել Եապօնիայի աջողութիւններով։

ԼՈՆԴՕՆ։ Հրատարակված է Կապոյտ Գիրքը մանջուրական հարցի առիթով. Մեծ Բրիտանիան, Հիւսիսային Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգները և Եապօնիան երեք տարվայ ընթացքում ձգտում էին ազդել Չինաստանի վրա, գրգռելով նրան դիմադրել Ռուսաստանի ծրագիրներին։

ԲԵՐԼԻՆ։ Չինաստանը անհանգստութիւն է պատճառում. վախում են խռովութիւններից։

ԼՕՆԴՕՆ։ «Morning Leader» լրագրին հաղորդում են Տեանցզինից. կիրակի օրը լուրեր էին պտտում, որ եապօնացիները ծանր պարտութիւն են կրել Դալնիի մօտ։

5 փետրվարի

ԼՕՆԴՕՆ։ «Daily Telegraph»-ին հաղորդում են Նագասակիից, որ եկող շաբաթ 100,000 եապօնացիներ ուղարկվում են ցամաք։—«New-Iork-Herald» հաղորդում է, որ Կորէայի կայսրը ուղարկեց Կորէայի եապօնական զօրքերին պարգևներ։—«Standard»-ին հաղորդում են Տիեանցզինից, որ ռուսները կռւի բռնվեցին եապօնացիների հետ Եալուի մօտ։

ՏՕԿԻՕ։ 20,000 ռուսներ եկան Ցխիեն-Եան քաղաքը Կորէայում։

ԼՕՆԴՕՆ։ «Daily Mail»-ին հեռագրում են Նիու-Չվանից. ռուսաց «Сивучъ» թնդանօթանաւը սառուցների մէջ է ընկել։ Նաւի հրամանատարը խնդրեց ծովապետ Ստարկի թոյլտւութիւնը՝ նաւը պայթեցնելու, եթէ եապօնացիները մօտիկ տեղում ափ իջնեն։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Օբէր-շտալմէյստէր կոմս Օրլօվ—Դաւիդօվ նուիրեց Կարմիր խաչին մի միլիօն րուբլի։

ՓԱՐԻԶ։ «Temps»-ի թղթակցութիւններին նայելով, Շանգհայում տարածվել է լուր, թէ Եապօնիայի և Չինաստանի մէջ գոյութիւն ունի գաղտնի դաշնագիր, որով չինացիները պատերազմի մէջ են մտնում, եթէ Ռուսաստանը գերակշռութիւն ստանայ։

ԼՕՆԴՕՆ։ Երէկ Լանսդօուն ստորագրեց պետութիւնների համաձայնութիւնը՝ որ Չինաստանը ռուս-եապօնական պատերազմի մէջ խիստ չէզոքութիւն պահպանէ։

ԲԵՐԼԻՆ։ Տօկիօից հաղորդում են, որ 100 միլիօն ներքին 5 տոկոսաբեր փոխառութիւնը ծածկված է ամբողջութեամբ։

Խմբագիր՝ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՔԱԼԱՆԹԱՐ

Հրատարակիչներ՝ ԹԱԳՈՒՀԻ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ

ԻՍԱՀԱԿ ՄԷԼԻՔ-ԱՂԱՄԱԼԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՐԱՔՍԵԱՆԻ ՀԱՒԼԱԲԱՐԻ ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ

Ուրբաթ, փետրվարի 6-ին, հայ դերասանական խումբը, ղեկավարութեամբ պ. Ա. Արաքսեանի

կ ը ն ե ր կ ա յ ա ց ն է

ԿԱԽԱՐԴՎԱԾ ՊՐԻՆՑ

Կօմեդիա 3 արար. Թարգ. Տէր-Դաւթեանի

ն ե ր կ ա յ ա ց մ ա ն վ ե ր ջ ը

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

պարեր եւրօպական և ասիական

Սազանդար և երաժշտութիւն։

Սկիզբն է $8^1/_2$ ժամին երեկոյեան։

Տօմսակների գինն է՝ տղամարդկանց 75 կ. կանանց 50 կ.,

1—1 Վարչութիւն Պ. Ա. Արաքսեանի

ԹԻՖԼԻՍԻ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆԻ ԴԱՀԼԻՃՈՒՄ

Կիրակի, փետրվարի 8-ին

Կայանալու է խմբական

ՀԱՄԵՐԳ

Ա. Ս. ՄԱՄԱՋԱՆԻ

Բարեհաճ մասնակցութեամբ Տ. ՍՊԵՆԴԻԱՐԵԱՆԻ և նախկին Կայսերական թատրոնների արտիստ պ. Բ. ԱՄԻՐՋԱՆԻ և պ. Քափանակեանի։ Մանրամասնութիւնները պրօգրամներում։ Տօմսակները 3 ռ. 50 կօպէկից մինչև 75 կօպ. ծախվում են ժողովարանի շվէյցարի մօտ։

Սկիզբն է $8^1/_2$ ժամին երեկոյեան։

1—3

Մի երիտասարդ

որ լաւ գիտէ ֆրանսերէն, հայերէն և ռուսերէն, որոնում է պաշտօն գրասենեակներում և այլ դրա նման յարմար տեղերում. կարող է և ուրիշ քաղաքներ գնալ։ Դիմել՝ Թիֆլիս, գրախանութ «Գուտտենբէրգ», Դվօրցօվայա հիւրանոցի տակ։ 1—2

Լոյս տեսաւ Ցաուրբիւն Եսայեանի

«ԱՌԱՋԻՆ ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ»

Պ ա տ կ ե ր

Գինն է 8 կօպէկ։

Գրքերի պահեստը—Թիֆլիս «Գուտտենբէրգ» գրավաճառանոցում։ Հեղինակին դիմողները կը ստանան արտօնեալ գինով։ Հասցէն՝ Թիֆլիս, Հավլաբար, Լազարեւեվսկայեա փող. № 49։

ԵՐԿՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ

միջակ կրթութիւն ստացած փնտռում են գործեր. յանձն են առնում ամեն տեսակ գործեր կատարելու, նաև ուրիշ քաղաքներ գնալու։ Ծանօթ են գործակատարի պաշտօնավարութեան։ 5 уч. Θомипой пер. д. № 6, кв. № 2. 4—5